

Mottagare: s.remissvar@regeringskansliet.se och s.sl@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet SOU 2025:63 Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens

Region Gävleborgs yttrande

Sammanfattning

Region Gävleborg ställer sig i huvudsak positiv till betänkandet *Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens* (SOU 2025:63). Betänkandets förslag stärker kompetensförsörjningen och patientsäkerheten i hela vårdssystemet. Utredningens bedömning att en stärkt patientsäkerhet förutsätter rätt kompetens i hälso- och sjukvården samt tandvården delas. Särskilt välkomnas förslagen om reglerad vidareutbildning, tydligare ansvar för fortbildning samt utvecklingen av Vårdprofessionslyftet. Vikten av ett långsiktigt genomförande med tydlig nationell samordning, tillräcklig finansiering och särskild hänsyn till regionala förutsättningar, inte minst i gles- och landsbygd, understryks. Förslagen utgör ett viktigt steg mot en mer jämlik och hållbar kompetensförsörjning i hela landet.

Utgångspunkter och behov

Utredningens övergripande bedömning att en stärkt patientsäkerhet kräver rätt kompetens i vården delas. Positivt att utredningen beaktar både nationella behov och EU-rättsliga åtaganden. Förslaget att tydliggöra principerna för yrkesreglering, där patientsäkerhet ska väga tyngst, stöds.

Yrkesreglering

Region Gävleborg instämmer i utredningens förslag kring yrkesreglering. Förslaget om skyddad yrkestitel för medicinska fotterapeuter stöds, utifrån deras självständiga patientansvar och behandlingsuppgifter. Socialstyrelsen och Myndigheten för yrkeshögskolan bör ges ansvar för att fastställa kompetenskrav och föreskrifter.

Bedömningen att det i nuläget inte finns tillräckliga skäl att införa legitimation eller skyddad titel för andra yrkesgrupper delas, men fortsatt bevakning bör ske.

Vidareutbildning

Region Gävleborg stödjer utredningens förslag kring statlig reglering av vidareutbildningar. Förslagen ökar förutsättningarna för helhetsperspektiv och interprofessionellt lärande jämfört med nuläget där olika yrkesorganisation, professions- eller fackförbund organiserar sina medlemmars vidareutbildningar i flera fall.

Mottagarens dnr S2025/01126

Diariennr: RS 2025/1683
Datum: 2025-10-29**Författningsreglerad vidareutbildning**

Förslaget om författningsreglerad specialistkompetens för logopeder och psykologer stöds. Detta utgör ett viktigt steg för att höja patientsäkerheten, skapa en nationellt likvärdig struktur för vidareutbildning samt stärka professionernas status. Föreskrifter och målbeskrivningar bör tas fram i nära samverkan med sjukvårdshuvudmän och arbetsgivarparter. Rättssäkra övergångsregler för redan yrkesverksamma bör säkerställas och framtida specialinriktningar bör spegla vårdens behov i hela landet. Systemet bör utformas med flexibilitet så att arbetsgivare kan erbjuda ST-platser utifrån verksamhetens resurser och behov.

Specialiseringstjänstgöringen för psykologer bör förlängas till fem år för att säkerställa tillräckligt kliniskt underlag. Minst två års yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvård bör krävas innan antagning. Nationell samordning via nätverk för ST-studierektorer bör bevaras och utvecklas.

ST-tjänstgöring för logopeder bör vara minst 3–3,5 år för att säkerställa tillräcklig klinisk erfarenhet.

Läkares specialiseringstjänstgöring

Region Gävleborg instämmer i utredningens bedömning avseende läkares specialiseringstjänstgöring. Det behövs en översyn av Socialstyrelsens föreskrifter om läkarnas specialiseringstjänstgöring för att säkerställa att tjänstgöringen innehåller ett tillräckligt brett patientunderlag för att uppnå målen enligt målbeskrivningarna för specialiseringstjänstgöringen. Regionerna behöver utveckla ett system för att bedöma och godkänna verksamheter som erbjuder specialiseringstjänstgöring. Privata vårdgivare ska kunna ta emot de som genomför sin specialiseringstjänstgöring på sjukhusen inom regionen för att dessa ska kunna få erfarenhet av de behandlingar som har utlokaliserats. Regionerna bör tillhandahålla statistik över antalet personer som genomför specialiseringstjänstgöring inom regionen och hos de privata vårdgivare som regionen har avtal med. Vidtagna åtgärder efter extern granskning bör följas upp av vårdgivaren inom ett år efter granskningen för att säkerställa god kvalitet på specialiseringstjänstgöringen.

Vårdprofessionlyftet

Förslaget om Vårdprofessionlyftet som ny modell för vidareutbildning av vårdprofessioner med examen på grundnivå stöds med viss reservation. Region Gävleborg delar utredningens förslag om att utreda modellen vidare ur ett bredare perspektiv. Syfte och mål är framåtsyftande, men mycket oklart. Regioner och kommuners lokala förutsättningar riskerar att komma i skymundan för statens ambition att likställa. Förslaget riskerar att bygga administrativa processer som riskerar att bli tids- och resurskrävande. Modellen bör hållas administrativt enkel och ges permanent finansiering. För paramedicinska professioner innebär detta ökad legitimitet, förbättrade planeringsförutsättningar och stärkt patientsäkerhet.

Fortbildning

Mottagarens dnr S2025/01126

Diariennr: RS 2025/1683
Datum: 2025-10-29

Bedömningen att vårdgivarens ansvar för att identifiera utbildningsbehov och erbjuda regelbunden fortbildning bör förtydligas delas av Region Gävleborg. Förslaget att detta ansvar regleras i patientsäkerhetslagen och att personalen ges skyldighet att delta i fortbildning stöds.

Administrativ börda bör undvikas. Dokumentation bör ske effektivt, exempelvis genom patientsäkerhetsberättelsen. Fortbildning bör ske på lika villkor för alla vårdprofessioner.

Regionala perspektiv

Utmaningarna i gles- och landsbygd bör uppmärksammas. Förslagen bör stärka möjligheterna att rekrytera och behålla personal i hela landet. Särskilda insatser bör säkerställa tillgång till utbildningsplatser, praktikmöjligheter och fortbildning även i mindre kommuner och verksamheter.

Lokala förutsättningar bör beaktas vid genomförandet av Vårdprofessionslyftet. Modellen bör inte bli för centraliserad eller administrativt tung. Resurser bör avsättas för kompetensutveckling inom ramen för arbetet.

För Region Gävleborg

Ulrika Boström Gatti

HR-direktör